

ΚΕΡΚΥΡΑΪΚΗ ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ

ΣΥΜΠΡΟΘΙΑ ΤΩΝ ΕΜΜΙΑ ΚΕΡΚΥΡΑ

Περιεχόμενα

Δ. Γαλάνη. Ευλογαφίες.

Ν. Λευτεριώτη. 'Ανάσταση. (Σονέττο)

J. Moreas. Στροφές. Μετάφρ.

Ν. Λευτεριώτη.

Σ. Νικοκάβουρα. Τραγούδι.

Είρ. Δεντρινού. Σατυρικά ἐπιγράμματα,
μὲ εἰκόνες 'Αλ. Κουμετάκη.

Heine. 'Η Λορελάη. (Τραγούδι.)

Ἰὼάν Τουργκένεφ. 'Ο Σκύλλος, Ἡ
Ρούσσιχη γλῶσσα. (Πεζὰ Ποιήματα.)

Ch. Baudelaire. Μικρὰ τραγούδια σὲ
πεζὸ. Μετάφρ. 'Αριστ. Βεκιαρέλη.

Λ. Μαβίλη. 'Αν... (Ποιημὰ ἀνέκδοτα.)

Λυκ. Κογεβίνα. Εἰκόνα.

Είρ. Δεντρινού. 'Αγνή. (Διάλογος.)

Λυκ. Κογεβίνα. Εἰκόνα.

Goethe. 'Ερμᾶνος καὶ Δωροθέα. (Συ-
νέχεια.) Μετάφρ. Κ. Θεοτόκη.

ΚΕΡΚΥΡΑ

ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ Σ. ΛΑΝΤΣΑ

1917.

ΕΥΛΟΓΗΦΙΛ Δ. ΓΛΑΡΑΝΗ

ΑΝΑΣΤΑΣΗ

Χαίρε Ρωσσία! Ἐλευτεριᾶς ἀγέρας
    Διώχει τὴ σκοτεινιά τῶν οὐρανῶν σου
    Καὶ σὲ ἀγιασμένο τὸ αἷμα τῶν παιδιῶν σου
Πνίγεται τῶρα ἡ τυραννία, τὸ τέρας.
Ἄς ἀντηχήσει ἀπὸ χάσαν ὁ αἰθέρας
    Κι ἄς ἀνθήσουν οἱ τάφοι τῶν νεκρῶν σου·
    Καὶ σι ἄχαρα κελλιά τῶν φυλακῶν σου
Ἦλιος ἄς λάμπει ἀνέσπερης ἡμέρας.
Ἔσσι: ἄγνοι, μεγάλοι ἐρωτημένοι,
    Τῆς λευκῆς Σιβηρίας κατεβῆτε,
    Ἄριον ζωῆς εὐφρόσυνον γενητε·
Τυράννου σκιάχτρο, πλιὰ δὲν ἀπομένει
    Μπρὸς τὸ γιγάντιο ἀνασιτημένο σοῖ
    Τοῦ Κραπόικιν, τοῦ Γκόρκη, τοῦ Τολσιτῆ.

ΣΤΡΟΦΕΣ

ΣΤΡΟΦΕΣ

I

Περνώντας τὴ λιγοήμερη ζωὴ σου ὡς εἶπε ἡ Μοῖρα,
Ρόδο λαμπρό, τῆς Κύπριδας καὶ τοῦ Ποιητῆ φροντίδα,
Ἄνοίγεις τὰ πανώρηα σου τὰ φύλλα καὶ μὲ μῦρα
Περικυκλώνεις καὶ φιλεῖς κάθε φωτὸς ἀχτίδα.

Κι' ὅταν διαβοῦν τῆς ἀνοιξης τὰ δλόδροσα τὰ κάλλη
Καὶ ὀρμήσει κατὰ πάνου σου τρελλὸ τὸ πρωτοβρόχι,
Γέρνεις καὶ παραδίνεσαι στὴ νοτερὴ του ἀγκάλῃ
Καὶ γεύεσαι τὸ θάνατο μ' ὅλα τὰ κάλλη πῶχει.

II

Ἄπο τὰ μαῦρα σύγνεφα ποῦ ἀπάντεχα ξεσκίζεις
Καὶ χύνεις φῶς δλόγλυκο στὴν πέπιμη τὴ Φύση,
Στὰ δέντρα καὶ στὰ κρύα νερά, στὰ μάτια ποῦ φωτίζεις,
Ἦλιε μου, τί ζητᾷ ἡ γλωμὴ θωριά σου ν' ἀντικρῦσει;
Κρύψου, γιατί θὰ μαραθοῦν οἱ ἀνθοὶ οἱ καμαρωμένοι,
Θὰ σκορπιστοῦν τὰ κίτρινα τὰ φύλλα στὸν ἀγέρα,
Θὲ νὰ θολώσουν τὰ νερά κι' ὅλοι οἱ καῦμοὶ ἐνωμένοι
Θὰ μοῦ σταλάξουν στὴν ψυχὴ τῆς γνώσης τὸν Αἰθέρα.

III

Σὰν κάποια νύχτα ξαναλθῶ πάνου στὸν ἔρμο βράχο
Ποῦ τὸν φιλεῖ ὁ ἀφρὸς
Καὶ σβήσει μὲς τὸν ἄνεμο ποῦ συντροφιὰ μου θᾶξω
Τοῦ στήθους μου ὁ παλμός,
Μὴ μοῦ ραντίσεις, Ὁκεανέ, μὲ λίγη ἀφριὰ τὰ στήθη,
Τὸ πρόσωπο τ' ὄχρό,
Μὰ μ' ἕνα κῆμα πάρε με στὰ δλόπικρά σου βύθη
βαρεῖα νὰ κοιμηθῶ.

IV

Ὅσο κι' ἂν στεφανώνεσαι
Μ' ἀφρούς πικρούς στὴ γέψη,
Λιμνούλα μου καὶ σύ,
Κι' ἂν παίζεις κι' ἂν λιγώνεσαι,
Ἐμὲ μ' ἔχει μαγέψει
Τῆς θόλασσοσ ἡ ὀρμή.

Ἐκεῖ βαθειὰ ποῦ ἀπλώνεται
Πότε γαλάζια ἢ μαύρη
Ἀπέραντη γραμμὴ
Ἐκεῖ πάει καὶ ξαπλώνεται
Τούτη ἡ ψυχὴ ποῦ οἱ λάβροι
Τὴν ἔκαψαν καῦμοί!

Καὶ κάθε ποῦ στὰ κύματα
Πέσουν τὰ δύο μου μάτια,
Ταξειδευτὲς γοργοί,
Τῶν πόθων μου τὰ μνήματα
Σὲ χίλια σποῦν κομμάτια,
Κυμάτων λὲς ἀφροί.

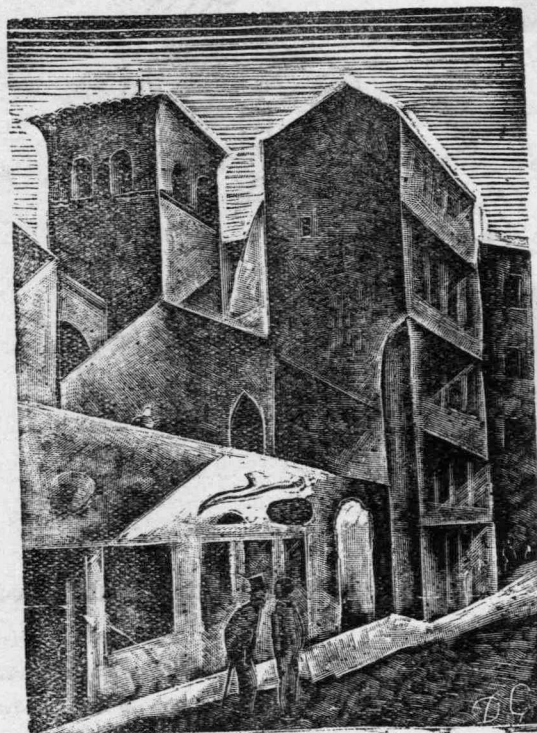
(Μετάφρ. Ν. ΛΕΥΤΕΡΙΩΤΗ.)

ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ποτὲ τῆς τέτοια χρώματα δὲν ἔχει ἐναρμονίσει
Ἡ αὐγὴ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου τὸ μεγαλεῖο κ' ἡ δύση,
Γιατὶ ἔχεις τέτοια ὁμορφιά ποῦ ὁ Πλάστης μαγεμένος,
Ὅταν σὲ βλέπει, μελετᾷ καινούρια μεγαλεῖα.
Ἄλλὰ γιατί νὰ καίγωμαι στὴν ἄγια τὴ λαχτῆρα
Ποῦ μοῦ ἀναφες; Τί ἀξήγητο μυστήριο τὴν καρδιά μας
Μὲς τὴ φωτιὰ νὰ βάνουμε! ναί, κάτι ἀναζητοῦμε
Κι' αὐτὸ τὸ κάτι μᾶς πλανᾷ καὶ μᾶς παρηγορεῖ.

Ὡ νᾶμοννα τῆς ῥεματιᾶς τοῦ κήπου σου τὸ ἀηδόνι,
Νὰ σμίξω μὲ τῆς ἀνείξης τοὺς ἤχους τῆ φωνή μου!
Ὅμως ἄλλοιὰ σιτὴ μαύρη γῆς, ἀκριβοθώρητο εἶναι
Τὸ σπλάχνος, ἄχαρη ἢ ζωὴ· ναί, μάγισσα, ποῦ ἂν ῥίχνουν
Λίγη σὲ μὲ οἱ πλανῆτες σου παρηγοριᾶς λαμπρότη,
(Μάτια ποῦ καθρεφτίζετε τὴν ἄπειρη θεότη)
Στὲς φλέβες μου θὰ χύνονταν τῆς ἀνοιξης τὸ ἀνάμα,
Θᾶσμιγα μὲ τὰ Χερουβείμ γλυκὰ στόμα μὲ στόμα.
Ὡ κόρη, τέτοιο ἀνόβρασμα καρδιᾶς ποῦ παραδέρνει
Μὲς τῆ λαχτάρα τοῦ καῦμοῦ μὴν τὸ καταφρονέσεις,
Καὶ τὰ χρυσόφτερα πουλιά, τοὺς κύκνους μου, μὴ διώξεις
Καὶ δέξου τους στὸ ὀλάνθιστο περβόλι τῆς καρδιᾶς σου,
Τὸ τελευταῖο νὰ ψάλουνε τραγοῦδι κι' ἄς πεθάνουν.
Μὰ πές, γιατί στὰ λούλουδα μοσκοβολάει ὁ κάμπος
Καὶ γὼ τὸ πνέμα μου ἔχω ἄλλοῦ καὶ βαρυναστυενάζω;
Ὡ μαργαριταρόπλεχτες τοῦ λιβαδιοῦ πλεξίδες,
Λουλούδια, τόσες εὐτυχιές καὶ γὼ θὰ δοκιμάσω,
Ἄ σαρκωθοῦν τὰ ὄνειρατα ποῦ μέσα μου ἀναβρῦζουν.
Μὰ κόσμοι, ὄνειρατα γλυκὰ, σὲ μαγικὸ τραγοῦδι,
Ἄχ ποῦ εἶναι ἡ κλίμακα ἢ χρυσὴ ὁποῦ θὰ μὲ ἀνεβάσει
Ὁ φτερωμένος λογισμὸς στὴ λιτανεία τῶν ἄστρον;
Ἐδῶ δὲν εἶναι ἀνθότοπος, δὲν εἶναι λιβαδάκι,
Δὲν εἶναι πέτρα ὀλόχρυση καὶ θησαυρὸς δὲν εἶναι,
Ἐδῶ εἶναι κάτι ποῦ μεθ' αὐτοῦ Πλάστη τὴν ἀγνότη.
Τὰ δάκρυα μου ποῦ τρέχουνε γιὰ σένα μὴν πατήσεις,
Πόδι λευκό, ποῦ οἱ Ἐρωτες ἀπάνου σου γελοῦνε·
Τέλος, γυνοπωριάτικα, γλωμά, θλιμμένα, φύλλα
Καρδιᾶς μὲ πόνο ἀσύγκριτο πικρὰ σοῦ λένε : «Χαῖρε,
Εἶμαι τὸ ἀδύνατο φτερό, ὅπου μὲ τὴν πνοή σου
Ἄεροπλέω, μακρύνομαι καὶ πάντα εἶμαι σιμὰ σου».

ΣΠΥΡΟΣ ΝΙΚΟΚΑΒΟΥΡΑΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΑΓΙΟΥ ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΥ
ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ
Ευλογραφία Δ. Γαλάνη

ΣΑΤΥΡΙΚΑ ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ

Είρ. Δεντρινού •

Γελοιογραφείες 'Ηλία Κουμετάκη

ΣΕ ΜΙΑ ΝΕΚ PLUS ULTRA ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΗ

Μονάχος της σκοπός ή έλεημοσύνη
Σ' εράνους αγορές και σαματεία
Βρίσκεται μέσα, φτάνει να την κιάξουν.
'Αδιάφορο αν γι' αυτά και μόνα αφήνει
Με κλασική ψυχής φιλανθρωπία
'Αντρα παιδιά και σπύτι να... ρημάζουν.

©

Ο ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΟΣ

Αιολθάνεται κατάνυξη τρανή,
Σά ρητορεύει για φιλανθρωπία'
'Αδιαφορείς για τους φτωχούς; Ντροπή!
Δείχνεις ψυχής ταπεινώση, κακία!
Και ουζητεί κι' ανάβει του ή μορφή,
Τόσο που κοκκινίζει κ' ή ίδια ή μύτη του
Μά διαν φτωχός πεντάρα του ζητεί
Τό πορτοφόλλι του άφησε στο σπύτι του.

ΣΕ ΜΙΑΝ ΑΣΚΗΜΗ ΦΑΝΤΑΣΜΕΝΗ

Θαρρείς που εμπρός σιά κάλλη σου
οί νέοι θα συγκινούνται,
Που άρκει να θέλεις και γαμπρό
δποιον ζητείς, θα πιάσεις,
Μά δεν τό νοιώθεις, άμωαλη,
που σε περιποιούνται,
Για τά μήν τους... δαγκάσεις;

ΗΕΙΝΕ

Η ΛΟΡΕΛΑΗ

Ποῦ εἶμαι θλιμμένος τόσο, δὲν ξέρω τί δηλοῖ,
Στὸ νοῦ μου παραμύθι παλὸν ἔχει καρφωθεῖ.
Πνέει δροσερὸ τ' ἀέρι κι' ὁ Ρῆνος ρέει σιγά,
Στὸ κορφοβούνη ὁ γήλιος, ποῦ δυεῖ, σπιθοβολᾶ.

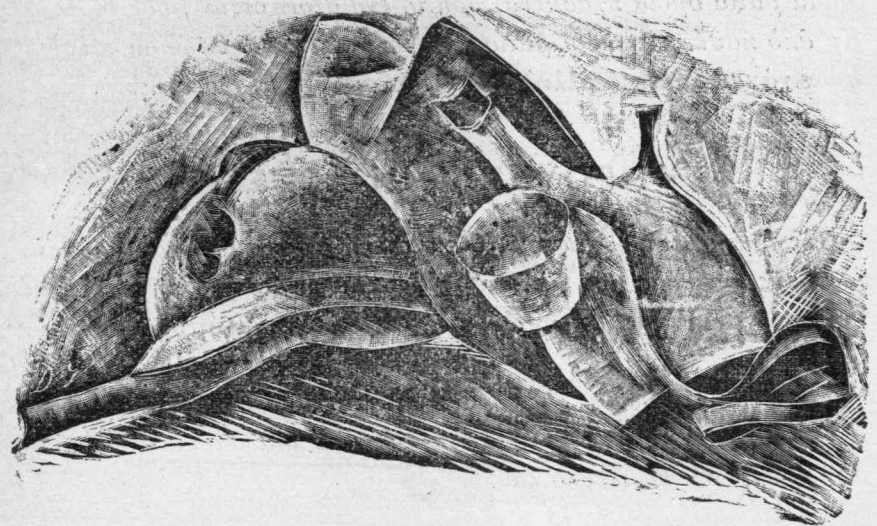
Κι' ὦ θᾶμα! ἡ πλιὸ ὄρηα κόρη κάθεται πάνου κεῖ,
Χρυσᾶ φορεῖ, χτενίζει τὴν κόμη τὴ χρυσῇ.
Μὲ χτένη τὴ χτενίζει χρυσὸ κ' ἕνα σκοπὸ
᾽Ως τόσο τραγουδάει τρανὸ καὶ θαυμαστό!

Στὸ μικρὸ πλοῖο του ὁ ναύτης πόνο ἄγριο καὶ βαρὺ
Γροικᾶ, δὲ βλέπει ξέρες, μόνο ψηλὰ θωρεῖ.
Τὸ κῶμα, λέω, στὸ τέλος ναύτη καὶ πλοῖο ρουφᾶ,
Τῆς Λορελάης τὰ λόγια ἐκάμαν ὅλα αὐτά.

ΠΟΡΤΡΑΙΤΟ

Ἐνλογραφία Δ. Γαλάνη

ἘΤΑΛΟΓΡΑΦΙΑ Δ. ΓΑΛΑΝΗ

ΙΒΑΝ ΤΟΥΡΓΚΕΝΕΦ

Ο ΣΚΥΛΛΟΣ

Καθόμαστε οί δύο μας σιήν κάμαρα, ὁ σκύλλος μου καὶ γώ.
"Ὄξω δυνατὴ τρικυμία μανίζει. Ὁ σκύλλος στέκει μπρὸς μου, πολὺ
σιμά μου, μὲ κυτιάζει στὰ μάτια. Καὶ γὰρ τὸν κυτιάζω στὰ μάτια.
Φαίνεται σὰ νὰ ἤθελε νὰ μοῦ πεῖ κάτι. Εἶναι βουβός. Δὲν ξέρει νὰ
πεῖ λέξη. Δὲ νοιώθει τὸν ἑαυτό του. Ἐγὼ ὅμως τότε νοιώθω.
Νοιώθω, πῶς αὐτὴ τὴ στιγμή κι' αὐτὸν καὶ μένα τὸ ἴδιο μᾶς κυ-
ριεύει αἴσθημα, πῶς δὲν ὑπάρχει ἡ παραμικρότερη διαφορὰ ἀναμε-
ταξύ μας. Εἴμαστε πλάσματα τοῦ ἴδιου εἶδους. Καὶ στοὺς δύο μας
φέγγει καὶ καίγει ἡ ἴδια τρεμουλιαστὴ φλογούλα. Ὁ θάνατος μᾶς
σιμόνει βιαστικά, χτυπῶντας τὲς δυνατὲς του κρῦες, πλατειὲς φτε-
ροῦνες. Σιμόνει τὸ τέλος.

Ποῖος θὰ μπορούσε τότες νὰ ξεχωρίσει τὴ μιὰ ἀπὸ τὴν ἄλλη
φλογούλα, ποῦ ἦτανε μέσα μας ἀναμιμένες; "Ὁχι, δὲν ἦταν ζῶο καὶ
ἄνθρωπος τὰ ὄντια ποῦ ξάλλαζαν αὐτὲς τὲς ματιές. Ἦταν δύο ζευ-
γάρια μάτια ὁμοια πλασμένα, ποῦ τὸ ἓνα στρεφόνταν πρὸς τὸ ἄλλο.
Κι' ἀπὸ καθένα ζευγάρι μάτια, τοῦ ζώου καὶ τοῦ ἀνθρώπου, μιλοῦσε
φωτεινὰ καὶ ξάστερα ἀλληλοβοήθειας στενοχωρήτρα ἀνάγκη.

Η ΡΟΥΣΣΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ

Τὲς ἡμέρες τοῦ διαταγμοῦ, διὰ στενόχωροι στοχασμοί, γιὰ τὴν
τύχη τῆς πατρίδας μου μὲ καταβάλλον, ἐσὸν μόνη εἶσαι σιήριγμά
μου καὶ βάσταγμα, ὦ ἐσὸν δυνατὴ, ἀληθινὴ κι' ἐλεύτερη Ρούσσιχη
γλῶσσα!...

"Ἐὰν ἐσὸν δὲν ἦσουν, θάπρεπε ν' ἀπελπίζομαι βλέποντας δὲλα ὅσα
λαχαίνουσι τὸν τόπο μου! Μὰ εἶναι ἀδύνατο μιὰ τέτοια γλῶσσα νὰ
μὴν ἀνήκει σ' ἓνα μεγάλο λαό.

CHARLES BAUDELAIRE

ΜΙΚΡΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ ΣΕ ΠΕΖΟ

XXXV

Αὐτὸς ποὺ κυτιάζει ἀπ' ἔξω σ' ἓνα ἀνοιχτὸ παράθυρο, δὲ
βλέπει ποτές τόσα πράματα, ὅσα βλέπει αὐτὸς ποὺ κυτιάζει ἓνα
παράθυρο κλειστὸ.

Δὲν εἶναι πρῶμα πιὸ βαθύ, πιὸ μυστηριῶδες, πιὸ γόνιμο, πιὸ
σκοτεινὸ, πιὸ θαμπωτικὸ ἀκόμα, ἀπὸ ἓνα παράθυρο φωτισμένο
ἀπὸ ἓνα κερί. "Ὅ, τι μπορεί κανεὶς νὰ δῆ στὰ φανερά, εἶναι πάν-
τοτε λιγότερο ἐνδιαφέρον ἀπὸ αὐτὸ ποῦ γίνεται πίσω ἀπ' ἓνα
τζάμι. Μέσα σ' αὐτὴ τὴν τρύπα τῆ σκοτεινῆς ἢ καὶ φεγγερῆς εἶναι
ἡ ζωὴ ποῦ ζεῖ, ἡ ζωὴ ποῦ ὄνειρεύεται, ἡ ζωὴ ποῦ ὑποφέρει.

Πέρα ἀπὸ τὰ κύματα τῶν κεραμιδιῶν ξεδιαλύνω μιὰ γυναῖκα
μεστωμένη, ριτιδωμένη κιόλας, πάντα σκυμμένη σὲ κάτι καὶ ποῦ
ποτές δὲ βγαίνει ἀπὸ τὸ σπῆτι της. Μὲ τὸ πρόσωπό της, μὲ τὸ
ροῦχο της, μὲ τὲς κινήσεις της, μὲ τὸ τίποτα σκεδόν, ἔφτιαξα τὴν
ἱστορία της ἢ καλύτερα ἔφτιαξα ἓνα θρύλο καὶ κάποτε τὸν διη-
γιέμαι στὸν ἑαυτό μου καὶ κλαίω. Ἄν ἦταν κανένα φτωχὸ γε-
ροντάκι, μὲ τὴν ἴδια εὐκολία θᾶψτιανα καὶ τὴ δική του ἱστορία.

Καὶ πλαγιαζώ περήφανος ποῦζησα κι' ὑπόφερα γι' ἄλλους κι'
ὄχι γιὰ τὸν ἑαυτό μου.

"Ἴσως μοῦ πεῖτε : «εἶσαι βέβαιος πῶς ἡ ἱστορία σου εἶν' ἡ
ἀληθινὴ;

— Καὶ τί μὲ μέλλει μένα γιὰ τὴν ἀλήθεια, ἔξω ἀπὸ τὸν ἑαυτό
μου, μιὰ φορὰ ποῦ μὲ βοήθησε νὰ ζήσω καὶ νὰ αἰστανθῶ ὅ, τι
εἶμαι καὶ τί εἶμαι.

VIII

Ὁραῖε μου σκύλε, καλέ μου σκύλε, χαριτωμένο μου μικρὸ σκυλάκι, ζύγωσε κι' ἔλα νὰ μυρίσης ἓνα σπάνιο μυρωδικὸ ποῦ ἀγόρασα στὸ καλύτερο μαγαζὶ τῆς χώρας.

Καὶ τὸ σκυλί, κουνώντας τὴν οὐρά του, σημάδι ἀνάλογο νομίζω μὲ τὸ γέλιο καὶ τὸ χαμόγελο γιὰ τὰ φτωχὰ αὐτὰ πλάσματα, πλησιάζει μὲ περιέργεια κι' ἀκουμπᾷ τὴν ὑγρά του μύτη στὸ ξεβούλωτο μπουκάλι ὕστερα τραβιέται ξάφνου φοβισμένο κι' ἀρχίζει νὰ μὲ γαυγίζει, σᾶμπως νᾶθελε νὰ μὲ μαλώσει.

"Α! λοιπὸν ἄθλιε σκύλε!" Ἄν σοῦδινα τίποτ' ἀκαθαρσίες, θὰν τὲς μύριζες μ' εὐχαρίστηση κ' ἴσως καὶ τὶς καταβρόχιζες κιόλας. Ἔτσι λοιπὸν, ἀνάξιε σύντροφε τῆς θλιμμένης μου ὑπαρξῆς, μοι-άζεις καὶ σὺ μὲ τὸν κόσμον, ποῦ δὲν πρέπει ποτέ νὰ τοῦ προσφέρῃ κανεὶς λεπτὰ ἀρώματα ποῦ τὸν ἐπαναστατοῦν, παρὰ μόνο καλοδιαλεγμένα σκουπίδια!

Μετάφραση ΑΡΙΣΤ. ΒΕΚΙΑΡΕΛΗ

ΑΝ...

*Σὺ ποῦ χαρομένη χτενίζεις τὴν ξανθὴ
Χρυσόχνη σου κόμη ἔστον καθρέφτη
Τὸ βλέμμα σου γυρνώντας, π' ὄλο πέφτει
Ἐπάνω ἔς τὰ λευκά σου μέλη νὰ εὐφρανθῇ,
Θὰ σοῦ φιλοῦσα τὸ χαμόγελο ἔς τὰ χεῖλη
Π' ὠμορφο λάμπει, ὡς ἔθοο τὸν Ἀπρίλη.*

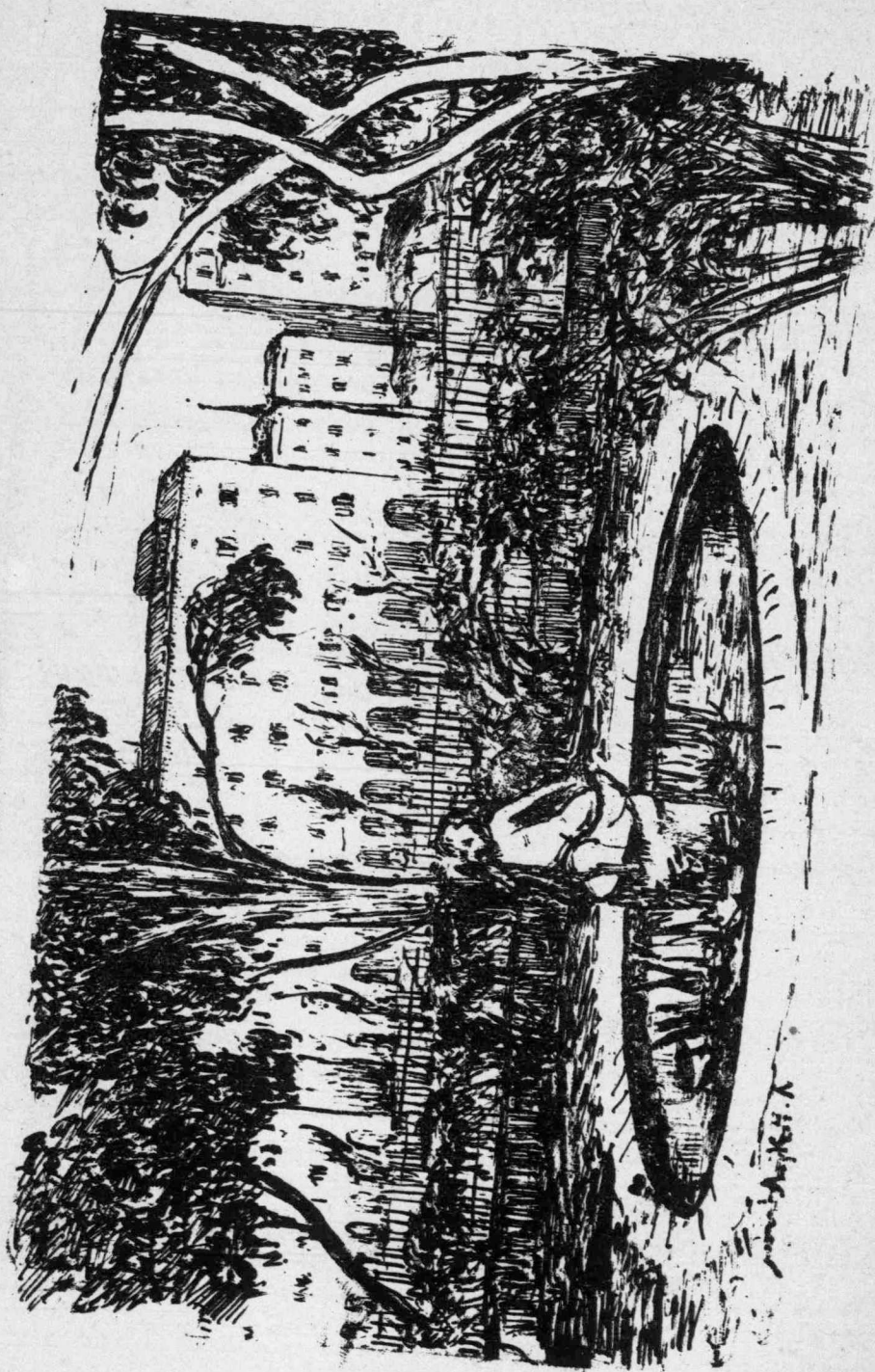
*Θὰ σ' τὸ φιλοῦσ' ἀνίσως ἤξερα π' αὐτό
Τὸ φιλὶ τὴν χαρὰν του ἤθελε οβύση
Καὶ τοῦ γέλοιον τὰ ρόδα ξεφυλλίσῃ
Γύρω ἔς τὸ χεῖλι σου τ' ἀγρό, τὸ ξηλευτό,
Ὅστ' ἀφοῦ πρώτα ἔς τὰ φιλιὰ μου λοχταρίσῃς
Νὰ μὴ χαίρῃσαι πλειά, σὰν θὰ μ' ἀφήσῃς.*

Κέρκυρα 15/27 Ἰουλίου 1884

(Ἀνέκδοτο)

Λ. ΜΑΒΙΛΗΣ

ΠΕΤΑΧΤΕΣ ΚΟΥΒΕΝΤΣ

ΑΓΝΗ!

ΠΡΟΣΩΠΑ

ΚΛΕΑΡΧΟΣ

ΛΟΛΕΤΑ

ΚΩΣΤΑΣ

Σαλονάκι: επίπλωμένο με χάρη, πολλά μπιχλιμπίδια, φωτογραφίες όμορφων γυναικών, βάζα με λουλούδια, ύδατογραφίες στους τοίχους, μπερντέδες στις θύρες, ένα κινεζικό παραβάν στο βάθος. Το σαλονάκι του Κλέαρχου.

ΣΚΗΝΗ Α΄.

(Κώστας και Κλέαρχος καθισμένοι στις πολυθρόνες καπνίζουν.)

ΚΩΣΤΑΣ — Πές μου ό,τι θέλεις: μου φαίνεται, πώς έχεις μεγάλη ανυπομονησία να σηκωθείς να φύγω από δω μέσα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ — Μάντεψες. Μ' όλη την ευχαρίστηση, που μου δίνει πάντα ή συντροφιά σου, αυτήν τη στιγμή με βάνει άπάνου σε άναμμένα κάρβουνα. Περιμένω κάποιον.

ΚΩΣΤΑΣ — Κάποιον ή κάποιαν;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Σου είπα κάποιον.

ΚΩΣΤΑΣ. — Δέ μου επιτρέπεται ν' άμφιβάλλω, όταν μιλείς με τόση σοβαρότητα: αλλά τί να σου πώ. Γι' αυτόν τον κάποιον είναι όλα αυτά τ' άλουλούδια, που κάνουν να μοιάζει με περιβολι το σαλονάκι σου, αυτή ή επίμονη φροντίδα ν' αφαιρεθούν από δω μέσα όλες οι φωτογραφίες τών πολύ λίγο ντυμένων γυναικών και ή άντικατατάστασή τους με άλλες πειθ' σεμνές, αυτή ή έλαφριά μυρουδιά, που αϊστώνεται κανείς σιμά σου; Θετικά δέ θα με πείσεις, πώς περιμένεις κάποιον δανειστή σου.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Είσι ανυπόφορος. (Γελά.)

ΚΩΣΤΑΣ. — Λοιπόν όχι κάποιον; αϊ; Κάποιαν.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Άφού επιμένεις.

ΚΩΣΤΑΣ. — Και φυσικά παντρεμένη: είχες πάντα άδυναμία σ' αυτό το είδος.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Έδώ γελιέσαι. Άλλ' άφού τώρα ξέρεις άπάνου κάτου τί συμβαίνει, μου φαίνεται, πώς το σωστότερο είναι να κάμεις μι' ά μεταβολή. Βλεπόμαστε: αύριο ή άπόψε μετά τ' ά μεσάνυχτα στη λέσχη.

ΚΩΣΤΑΣ. — Όχι, πριν μου πεις όλη την άλήθεια. Άν έπρόκειτο για κάποιαν παντρεμένη, θα τ' ά συγχωρούσα να τ' ά κρατήσεις μυστικό. Διάβολε! τ' ά πράγμα έχει μι' ά κάποιαν λεπτότητα μ' άφού τίποτε τέτοιο δέ συμβαίνει

δημιούργησε, πώς είναι κάτι πολύ έναντιο στις συνήθειες σου και γι' αυτό μου γαργάλισες τρομερά την περιέργεια. Είμαι ο μοναχός σου φίλος, ακόμα κι' από τα παιδικά μας χρόνια, και θ' αναγνωρίζεις πώς δεν εξημιώθηκες καθόλου όσες φορές μούπες μυστικά σου. Σου γλύτωσα τόσα στραβοπατήματα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Έχεις δίκιο και τ' αναγνωρίζω, αλλά αυτή τη φορά δεν πρόκειται πια για στραβοτιμονιές. 'Αν πιτύχω ν' αρπάξω την καρδιά του κοριτσιού και δεν αμφιβάλλω πώς δεν θ' απαντήσω δυσκολίες, κάνω μια τέτοια χρυσή δουλειά, που συ θάσαι ο πρώτος να με αναγνωρίσεις σ' αυτό το είδος αριστοτέχνη.

ΚΩΣΤΑΣ.— Έτσι λοιπόν; Με άλλα λόγια να σου πω εγώ σκέφτεσαι να παντρευτείς. Κάνεις κόρτε με κάποιο πλουσιοκόριτσο, αρκετά ήλιθιο, που διαλέει για τα ραντεβού της το σπίτι σου. Έξοχη ασφάλεια! Άλλοίμονό της, μα και άλλοίμονό σου! Τίποτα χειρότερο από την ανόητη γυναίκα. 'Αν ή γυναίκα σου είναι έξυπνη και σε γελάσει, θα την πάθεις, γιατί το ήθελες και θα τα καταφέρει με τέχνη, για να μη νιώσεις τίποτα. Μα ή άμυαλη, πρώτο που μπορεί να την πάθει και χωρίς να θέλει κ' έπειτα θα κάνει τις δουλιές της τόσο ανόητα, τόσο άτεχνα, που και σε θα εξευτελίσει και κείνη θα γίνει γελοία.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Τρέχεις πολύ· δεν έμάντεψες παρά ένα, πώς είναι πολύ πλούσια, αλλά δεν είναι καθόλου ανόητη. Το έναντιο, είναι παρά πολύ έξυπνη.

ΚΩΣΤΑΣ.— Δεν το πολυπιστεύω, για να δείχνει τόση εμπιστοσύνη σ' ένα γυναικά σαν εμένα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Μα δε αφήνεις να τελειώσω. Είναι πολύ έξυπνη, μα και πάρα πολύ άθωα. Δεκάξη χρόνων κορίτσι, μα που έζησε πάντα με τα βιβλία της, τις δασκάλες και την οικογένειά της. Τόν κόσμο δεν τον ξέρει καθόλου. Πιστεύω, πώς είμαι ο πρώτος, που της έκαμα κόρτε.

ΚΩΣΤΑΣ.— Περίεργο, αφού είναι τόσο πλούσια.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Μη με αντίσκόφτεις. Λοιπόν είμαι φυσικά ή πρώτη της συγκίνηση. Φαντάζεσαι πόσο εύκολο είναι να τής εμπνεύσω εμπιστοσύνη. 'Αγνή, όπως είναι, έρχεται σπίτι μου άπλούστατα, όπως θα μπορούσε να με συναντήσει στο δρόμο. Έπειτα είναι κ' ή πρώτη φορά. 'Αδύνατο να τής μιλήσω άλλο. Έχει πάντα κοντά της μία γρηά 'Ιγγλέζα ανυπόφερτη, που

τη συντροφεύει και δεν την αφήνει βήμα. Φιβάται μην τής παντρευτεί και τής λείφουν τα χρήματα που κερδίζει και τα λούσα που έχει σ' ένα σπίτι σαν εκείνο του τραπέζιτη Πλουτάνη.

ΚΩΣΤΑΣ.— Καλέ, τη Λολέτα περιμένεις δώ μέσα; 'Αφίτε με να σταυροκοπηθώ, για τ' όνομα του Θεού. Πέφτω από τα σύγνεφα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Βλέπεις λοιπόν, που είχες άδικο; Δε φαντάζεσαι τι τράβηξα, για να καταφέρω να συνεννοηθούμε και να την πείσω να ρθει δώ.

ΚΩΣΤΑΣ.— Μα είναι τέλεια παιδί, καυμένε! Την παραμάνα θα βάλεις να κάμεις τώρα συ, τόσον καιρό ξεσκολισμένος, συ που δεν αφήκες τίποτα να σου ξεφύγει από τη ζωή;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— 'Ισα-ίσα με την αρχή πρέπει να μοιάζει και το τέλος. Παίρνω μια μεγάλη προίκα που σημαντικά θα με βοηθήσει να βουλώσω μερικές οικονομικές τρύπες. 'Η μεγάλη ζωή έχει και μεγάλα έξοδα. Κ' έπειτα τί καλύτερο για μένα, που τόσο φοβόμουνα το γάμο για τ' ανεπάντεχα καμιά φορά αποτελέσματά του, να μου πιτύχει ένα κοριτσάκι άμάθητο από τη ζωή, τρυφερό και εύκολόπλαστο σαν το κερί, που θα το πλάσω όπως θέλω γώ, ασφαλίζοντας για πάντα τη συζυγική μου ήσυχία;

ΚΩΣΤΑΣ.— Σ' αυτά όμως όλα δε βλέπω το μεγαλύτερο ελάττηρο, που θα δικηολογούσε από μέρος σου τον πόθο να καταχτήσεις αυτό το παιδί.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Δηλαδή;

ΚΩΣΤΑΣ.— Την αγάπη. Ένα πλασματάκι σαν τη Λολέτα, πρέπει, για να το κάμεις εύτυχισμένο, να το περιβάλεις με κάθε τρυφερότητα, με κάθε φροντίδα. Συ μιλείς μονάχα για τον έκυτό σου και τις δικές σου επιτυχίες μέσα σε μια τέτοια επιχείρηση· δε βρίσκω άλλη λέξη, για να χαρακτηρήσω το πραξικόπημά σου. 'Αλλά εκείνη δεν τη σκέφτεσαι καθόλου. Νομίζεις, πώς μπορείς εσύ να την κάμεις εύτυχισμένη;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— 'Αλλά, φίλε μου, μου άρέσει υπερβολικά. Μ' αυτό το παιδιάστικο, αφελέστατο ύφος της μπορεί να τρελλάνει και Μητροπολίτη. 'Αλλά περισσότερο απ' όλα με μαγεύει ή αγνότη της, αυτό το άθωο που βλέπεις στη μορφή, στην έκφραση, στο γέλιο, στον τρόπο τής κουβέντας της, σε κάθε φράση, σε κάθε λέξη, σε κάθε κίνημά της. Φαντάσου που την βάρφτισα 'Αγνή. Έτσι μονάχα μου άρέσει να την κράζω, σαν την σκέφτομαι.

ΚΩΣΤΑΣ. — (Γελώντας). Τί νὰ σοῦ πῶ, Κλέαρχε; Λιγάκι ἐνωρίς ἔρχισες νὰ βρίσκεις γούστο στὰ φρούτα τ' ἄγουρα.

(Ἀκούεται νὰ σημαίνει τὸ κουδοῦνι.)

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (ἀνήσυχτα) "ὦ θε μου, θᾶναι κείνη! καὶ σὺ εἶσαι ἀκόμη δῶ! Πῶς νὰ φύγεις τώρα; θὰ συναντηθῆτε καὶ δὲ θέλω.

ΚΩΣΤΑΣ. — Κρύψε με στὴν κρεββατοκάμαρά σου. Ἀφοῦ μοῦ τᾶπες ὅλα, τίποτα δὲ σ' ἐμποδίζει νὰ μὲ ξέρεις ἐκεῖ. Τόσο μὲ τόσο ἀθωότερη συνάντηση ἀπὸ τὴ δική σου μὲ τὴ Λολέτα δὲ μπορεῖ νὰ γίνῃ.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Τὸν σπρώχνει πρὸς τὴ δεξιὰ θύρα. Βιαστικά.) Καλὰ, μὰ κάμε γλήγορα, δὲ θέλω νὰ σὲ ἴδῃ ἐδῶ. (Ὁ Κώστας βγαίνει.)

ΣΚΗΝΗ Β΄.

(Μπαίνει ἡ Λολέτα μ' ἓνα μεγάλο καπέλλο καὶ μ' ἓνα κοντὸ φόρεμα ναυτικό. Πίσω στὰ μαλλιά της, ποῦ δὲν εἶναι τέλεια σχημωμένα ἔχει ἓνα μεγάλο φιάγκο ἀπὸ μαύρη κορδέλλα. Κρατεῖ στὰ χέρια ἓνα τσαντάκι. Εἶναι λαχανιασμένη. Ὁ Κλέαρχος μόλις τὴν δεῖ πάει κοντὰ της.)

ΛΟΛΕΤΑ. — Λαχάνιασα ἀπὸ τὸ τρέξιμο· εἶχα ἓνα φόβο μὴ μετανοιώσω ἢ Miss Raxton καὶ μὲ κράξει πίσω.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Τί καλή εἶσαι, ποῦ ἤρθες. Νάξερεις πόσο μὲ συγκινεῖς!

ΛΟΛΕΤΑ. — Δὲν εἶναι ἀπὸ καλωσύνη, ἔπρεπε νάρθω, γιατί ἔχουμε νὰ ποῦμε ἓνα σωρὸ πράγματα. (Κάθεται σὲ μιὰ χαμηλὴ πολυθρόνα βάνοντας τὸ ἓνα πόδι ἀπάνου στ' ἄλλο). "Ὅταν εἶμαι μὲ τὴ δασκάλα δὲ μπορῶ νὰ σοῦ πῶ τίποτα ἀπ' ὅσα ἔχω στὸ νοῦ μου, καὶ τὸ ὕφος μου ἀκόμα πρέπει νάναί διαφορετικό!

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Συγκινημένος.) Πόσο θάθελα νάξεραι ἐκεῖνα ποῦ σκέφτεσαι καὶ δὲ μπορεῖς νὰ τὰ πεῖς, Λολέτα!

ΛΟΛΕΤΑ. — Τώρα ἀμέσως θὰ σοῦ τὰ πῶ ὅλα. Πρῶτα ὁμως πρέπει νὰ πάρεις αὐτά. (Βγάνει ἀπὸ τὸ τσαντάκι της μερικά χρήματα.)

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Τ' εἶναι αὐτά, χρήματα;

ΛΟΛΕΤΑ. — Naί, καὶ πρέπει νὰ τὰ πάρεις, γιατί δὲ μπορῶ νὰ γυρίσω στὴ Miss Raxton μὲ αὐτά. Γιὰ νὰ τὴ γελάσω καὶ νὰ μπορέσω νὰ τῆς ξεφύγω, τῆς εἶπα, ποῦ δῶ σ' αὐτὸ τὸ σπίτι κάθεται μιὰ κυρία τοῦ καλοῦ κόσμου μὰ ξεπεσμένη, ποῦ δὲν ἔχει πλια χρήματα ἀρκετὰ γιὰ νὰ ζήσει καὶ ποῦ ὁ σπιτονοικοκύρης της θὰ τῆς ἔκανε ἔξωση καὶ θὰ τὴν πετοῦσε μὲ τὰ ἔπιπλά της στὸ δρόμο. Πῶς ἐγὼ τὴ λυπήθηκα κ' ἐσυλλογίστηκα νὰ γίνω ὁ καλὸς της ἄγγελος ποῦ θὰ τρέξει νὰ τῆς δώσει αὐτὰ τὰ λεφτά, γιὰ νὰ τὴ βγάλει ἀπὸ τὴ στενόχωρη θέση. Τᾶπα ὅλα αὐτὰ μὲ μιὰ φωνὴ τόσο κλα-

ψιάρικη, μὲ κάτι μάτια τόσο λυπημένα (ἀκόμα λίγο καὶ θ' ἄφρινα νὰ μοῦ ἀνεβοῦν καὶ δάκρυα στὰ μάτια) ποῦ ἡ δασκάλα συγκινήθηκε καὶ μὲ τήχοντρή της φωνὴ μοῦ λέει: (Μιμείται τὴ φωνὴ τῆς δασκάλας) go, my sweet girl, go! (Γελάει δυνατὰ).

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Μ' ἀπορία.) Μὰ πῶς φαντάστηκες ἓνα τέτοιο ψέμα, καὶ πῶς μπόρεσες νὰ τὸ πεῖς, μικρούλα μου;

ΛΟΛΕΤΑ. — Πῶς μπόρεσα; Καὶ τί πλιὸ εὐκλο πρᾶμμα ἀπὸ τὸ ψέμα; Μήπως ὅλος ὁ κόσμος δὲ λέει ψέματα; Τί ἄλλο κάνει;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — "Ὅχι ὅλος ὁ κόσμος. Μονάχα ἐκεῖνοι ποῦ δὲν ἔλαβαν μιὰ καλὴν ἀνατροφή.

ΛΟΛΕΤΑ. — (Γελώντας). Καλὲ τί λές; Στὰ σοβαρὰ τὰ πιστεύεις αὐτὰ; Καὶ τί πλιὸ καλὴ ἀνατροφή ἀπὸ τὴ Μαμά μου; Μιλεῖ πέντε γλώσσες, παίζει πιάνο, ξέρει τραγούδι, εἶναι ἀπὸ τίς δυνατώτερες στὸ bridge, κ' ὁμως λέει τοῦ κόσμου τὰ ψέματα. Μὰ ἄς εἶναι, δὲν ἤρθα δῶ γιὰ νὰ μιλήσουμε γι' αὐτά.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Στενοχωρημένος) Τὸ ἐλπίζω. Σὲ περίμενα μὲ τόση ἀνυπομονησία.

ΛΟΛΕΤΑ. — Καὶ γὼ ἤθελα πολὺ νάρθω, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲ μπορῶ νὰ μείνω πολὺ, πρέπει νὰ τὰ ποῦμε γλήγορα. Μοῦπες τὴν ἄλλη μέρα ποῦ σκέφτεσαι νὰ μὲ ζητήσεις ἀπὸ τὸν πατέρα μου καὶ μὲ ρώτησες, ἂν εἶναι καὶ δική μου ἐπιθυμία νὰ παντρευτοῦμε. Δὲν εἶναι ἔτσι;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Δὲν ἔχω ἄλλον πόθον ἀπὸ αὐτόν. Ἡ μοναχὴ μου σκέψη κ' ἡ μοναχὴ μου ἐλπίδα εἶσαι σὺ, Λολέτα.

ΛΟΛΕΤΑ. (Βλέπει τὸ σιγάρο ποῦ μισοκαμένο ἄφηκε ὁ Κλέαρχος ἀπάνου στὸ μικρὸ τραπέζι). Καπνίζεις; Δός μου κ' ἐμένα ἓνα σιγάρο, τὸ καπνίζω σὲ μιὰ στιγμή.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Τὸ δίνει μὲ ἀνησυχία.) Μὰ τί, καπνίζεις κηόλας;

ΛΟΛΕΤΑ. — "Ὅταν δὲ μὲ βλέπουν πάντα. Ξέρεις, μὲ φυλάνε τόσο πολὺ, ποῦ εἶμαι ἀναγκασμένη νὰ κάνω κρυφὰ ἓνα σωρὸ πράγματα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Σαστισμένος.) Καὶ πῶς τὰ καταφέρνεις;

ΛΟΛΕΤΑ. — (Ἀνάβοντας τὸ σιγάρο ἀπὸ τὸ σπέρτο, ποῦ τῆς δίνει ὁ Κλέαρχος.) Εἶναι ἀπλούστατο· ἀγοράζω τὴν ὑπηρεσία. Ἄλλ' αὐτὸ δὲν εἶναι τὸ ζήτημά μας. Μοῦπες λοιπόν, πῶς θάθελεις νὰ μὲ πάρεις. Ξέρεις, δὲν εἶσαι ὁ πρῶτος. Ὁ μπαμπᾶς ἔχει τόσα χρήματα, ποῦ ὅλοι μὲ θέλουν. Ἄλλὰ ἐγὼ ἐσκέφτηκα, ποῦ ἀπ' ὅλους τοὺς ἄλλους ὁ καλλίτερος εἶσαι σὺ.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Συγκινημένος.) Εὐχαριστῶ, Λολέτα.

ΛΟΛΕΤΑ. — Καί ξέρεις γιατί; Νά, ἐπειδὴ δὲν εἶσαι πιά παρὰ πολὺ νέος....

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Πῶς;;; (Τὴν διακόπτει.)

ΛΟΛΕΤΑ. — Καί δὲ θάχαι πολὺ ἀπαιτητικός. Ἐγὼ θέλω νὰ παντρευτῶ, γιὰ νὰ ζήσω ἐλεύθερη. Βαρέθηκα τὸ Μπαμπᾶ, τὴ Μαμά, τὴ Miss Raxton· βαρέθηκα τὴ φράση ποὺ ἀκούω κάθε μέρα: αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὸ κάνουν τὰ καλοκαθερμεμένα κορίτσια» καὶ χιλίες τέτοιες ἀνοησίες. Ὡ, ἂν μὲ εἶχαν ἀναβρέψει διαφορετικά, ἂν μοῦ ἄφηναν τὴν ἀτομική μου ἐλευθερία, νὰ ἰδῶ καὶ γὼ ἀπὸ κοντᾶ, μὲ τὰ δικὰ μου μάτια, τὸν κόσμον, νὰ κάμω καὶ ἐγὼ μερικές παιδιάστικες τρέλλες, ἂν μ' ἄλλα λόγια ἀντὶς νὰ μοῦ τὴν κρύβουν, μοῦ τὴν ἐδειχναν τὴ ζωὴ μὲ ὅλες τίς κακίες καὶ τίς ἀρετές της, μ' ὅλες τίς ὁμορφιές καὶ τὰ ψεγάδιά της, τὸ πρᾶμμα θάχτανε πολὺ διαφορετικό, θάξερνα ἀλλοιώτικα νὰ κρίνω — τώρα προσπαθῶ νὰ μαντεύω — καὶ θάξερνα ἀλλοιώτικα νὰ διευθύνω τὸν ἑαυτὸ μου. Γι' αὐτὸ τώρα βιαζομαί νὰ ζήσω, ὦ ναί, θέλω νὰ ζήσω καὶ νὰ χάρῶ τὴ ζωὴ. Δὲ σοῦ κρύβω, πῶς θάθελα πρῶτα νὰ ἀγαπήσω καὶ κατόπιν νὰ παντρευτῶ μὲ κείνον ποῦ θὰ ἀγαποῦσα.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Ἀλλὰ τότε, Λολέτα;

ΛΟΛΕΤΑ. — Ὡ μὴ φοβᾶσαι, πὲς ποῦ αὐτὸ γίνηκε. Ἐχω καὶ γὼ κά-
μει ἓνα ὄνειρο καὶ πλάσει μὲ τὴ φαντασία μου ἐκείνον ποῦ θ' ἀγαποῦσα. Δὲ
σοῦ μοιάζει διόλου, εἶναι τέλεια ἀντίθετος τύπος· τὸ καλῆτερο ποῦ ἔχει εἶναι
τὸ στόμα, ὡ ἓνα στόμα καμωμένο γιὰ φιλιὰ. Ἀλλ' αὐτὸ δὲν ἔχει σημασία· καὶ
ποῖο ὄνειρο ἀληθεύει;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Δὲν ἔχει σημασία; Ἀλλ' ἀπεναντίας μεγάλη.

ΛΟΛΕΤΑ. — Γιὰ σένα καθόλου. Πρῶτ' ἀπ' ὅλα εἶναι ἓνα πλάσμα τῆς
φαντασίας μου κ' ἐπειτα ἐσὺ μὲ παίρνεις γιὰτ' εἶμαι πλούσια· ἂν ἤμουν
φτωχή, οὔτε θὰ μὲ πρόσεχες. Ὅλος ὁ κόσμος λείει, πῶς εἶσαι τρελλὰ ἐρωτευ-
μένος ἀπὸ τὴν Κα' Ὁμορφίδη. Καὶ δὲν ἔχεις ἄδικο, καὶ μένα μοῦ ἀρέσει,
περσότερο γιὰ τὸ λακκάκι, ποῦ γένεται στὸ μάγουλό της, ὅταν γελάει.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Μὲ ἀγανάκτηση.) Ποιὸς κάθεται καὶ σοῦ λείει τέτοια πράμ-
ματα;

ΛΟΛΕΤΑ. — Κανένας, τ' ἄκουσα νὰ τὰ λένε στὸ σαλόνι τῆς Μαμαῆς.
Ὅταν δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ κάμω, κάθομαι καὶ κρυφακούω.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Ἀλλ' αὐτὸ εἶναι κακὸ, Λολέτα.

ΛΟΛΕΤΑ. — Καθόλου, ἂν ἔμαθα κάτι ἀπὸ τὴ ζωὴ, τῶμαθα μὲ αὐτὸν
τὸν τρόπο. Διφορετικά θὰ ἤμουν βλάκας κ' ὁ καθένας θὰ μπορούσε νὰ μὲ
γελάσει.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Νάξερεις, πόσο μὲ λυπεῖς, παιδί μου!

ΛΟΛΕΤΑ. — Δὲν ἔχεις δίκην καθόλου. Ἴσως μὲ φαντάζοσουν μιὰν ἀσή-
μαντη κουκλίτσα, ποῦ δὲ ξέρει ἀκόμα οὔτε πῶς περπατοῦν οἱ ἄνθρωποι.
Τέτοια θελήσαν νὰ μὲ κάμουν, ἀλλὰ ἐφρόντισα νὰ μὴ γίνω.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Τὸ βλέπω.

ΛΟΛΕΤΑ. — Λοιπὸν τώρα νὰ σοῦ πῶ μὲ ποιὸς ὄρους σὲ παίρνω. Εἶ-
παμε, θέλω νὰ ζήσω ἐλεύθερη. Θάχω δική μου κρεββατοκάμαρα, δικό μου
σαλόνι καὶ δικό μου γραφεῖο, ὅλ' αὐτὰ μὲ θύρες χωριστές. Θάχω ἓνα αὐτο-
κίνητο στὴ διάθεσή μου καὶ θὰ προσκαλῶ ὅσους θέλω, θάχω δική μου μέρα
ποῦ θὰ δέχομαι τοὺς στενοὺς φίλους καὶ μιὰν ἄλλη γιὰ γενική ὑποδοχή.
Θὰ πηγαίνω στὸ skating στὸ τένις, δὲ θ' ἀφίνομε οὔτε χορὸ, οὔτε ἀπο-
γευματιανή, οὔτε θέατρο, καὶ τὸ καλοκαίρι πάντα θὰ τὸ περνᾶμε σὲ μιὰ λουτρό-
πολη, ὅποια θάχαι τῆς μόδας. Καὶ τὸ σπουδαιότερο ἀπ' ὅλα δὲ θὰ κάμουμε
παιδιά.

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — (Πλιὸ σαστιμένος παρὰ ποτέ.) Αὐτὸ εἶναι τὸ κορύφωμα! Μὰ
γιὰτὶ νὰ σκέφτεσαι τόσο ἄσκημα Λολέτα; Δὲ φαντάστηκες ποτέ τὴν ὁμορ-
φιά, ποῦ ἔχει ἓνα μικρούτσικο πλασματάκι, ποῦ εἶναι μονάχα δικό σου καὶ
ποῦ κάθε του χαρὰ, κάθε του γέλιο, ἔχει σένα ἀφορμή; Δὲ φαντάστηκες...

ΛΟΛΕΤΑ. — (Τὸν ἀντισκόπτει.) Τί νὰ φανταστῶ! Ὅταν εἶναι καλά, τίς ἀταξίες
του, ὅταν ἀρρωστήσει τίς κλάψες του, ὅταν εἶναι μικρό, τὰ δόντια του ποῦ πάντα
ἀργοῦν νὰ βγαίνουν! Κ' ἐπειτα ἡ γυναῖκα ἀσκημίζει, ὅταν πρόκειται νὰ γίνει
μαμά. (Κυττάζει τὸ ρολογάκι της) Ὡ, ἄργησα πολὺ. Λοιπὸν δέχεσαι;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ. — Σὲ φαντάζομουν τόσο διαφορετικὴ, ποῦ δὲ μπορῶ ἀκόμα
νὰ συνέλθω.

ΛΟΛΕΤΑ. — Σκέψου μὲ τὴν ἡσυχία σου, δὲ θέλω νὰ μοῦ ἀπαντήσεις
ἀμέσως τώρα. Ἄν εἶναι ναί, φέρεσε αὔριο μιὰ κραβάτα σταχτιά κ' ἔλα
στὸ Βασιλικὸ κήπο. Θέλω νὰ ξέρω, γιὰ νὰ κανονίσω τίς δουλιές μου. Καὶ
τώρα φεύγω, εἶναι ἀργά. (Βγάνει ἀπὸ τὸ τσαντάκι της καραμέλλες.) Νὰ βάλω πρῶτα
μιὰ καραμέλλα στὸ στόμα, γιὰ νὰ μὴν ἀκούεται ἡ μυρουδιά τοῦ σιγάρου
καὶ νὰ ξαναπάρω τὸ ἀθῶο τὸ ὕφος μου, γιὰ νὰ μὴ τρεμάξει ἡ Miss Rax-
xton. (Γελάει.) Γειά σου, Κλέαρχε. (Τοῦ δίνει τὸ χέρι.)

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Γειά σου, Λολέτα, σοῦ εὐχομαι κάθε εὐτυχία. (Τὴν κοττάζει πού φεύγει μ' ἐλαφριά συγκίνηση.)

ΣΚΗΝΗ Γ'.

(Μπαίνει ὁ Κώστας.)

ΚΛΕΑΡΧΟΣ.— Ἄκουσες; μοῦ ἔδωκε ἓνα λαμπρὸ μάθημα.

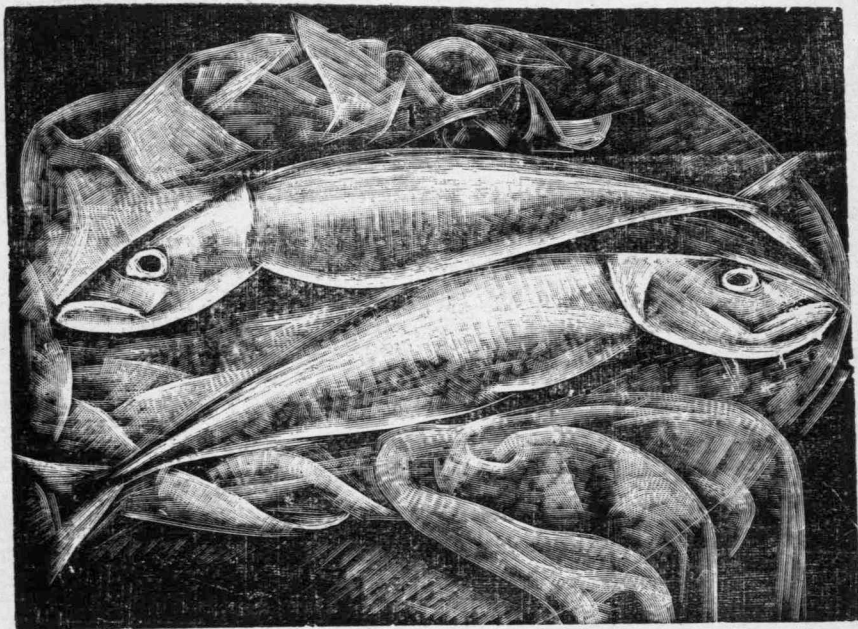
ΚΩΣΤΑΣ.— (Δείχνει τὰ χεῖματα, πού ἔμειναν ἀπάνου στοῦ τραπέζι.) Κι' ἀντὶς νὰ πλερώσεις, γιὰ νὰ τὸ λάβεις, σὲ πλέρωσαν. Μὰ μὴ στενοχωριέσαι, φίλε μου. Πές μου μονάχα, θὰ φορέσεις αὔριο τὴ σταχτιά κραβάτα;

ΚΛΕΑΡΧΟΣ (Μελαγχολικά.) Αὔριο ὄχι· δὲν ἄκουσες; δὲν εἶμαι πιά πολὺ νέος. Κατόπι ἔμως τίς ἀκολουθεῖς μέρες πάντα σταχτιά κραβάτα θὰ φορῶ. Θὰ συμβολίζει τίς χυνοπωριάτικες ὥρες τῆς ζωῆς, πού τῆς Ἄνοιξης ὁ ἥλιος δὲ μπορεῖ ποτὲ νὰ φωτίσει.

ΚΩΣΤΑΣ.— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πού ἡ ζωὴ κρύβει πάντα μέσα της καὶ τὸ ἀνεπέντιχο. Ἄλλ' ἄς μὴ μελαγχολοῦμε· δός μου ἓνα σιγαράκι...

(Τοῦ τὸ δίνει καὶ ἀνάφτε, ἐνῶ ἡ σκηνὴ κλείει.)

ΕΙΡΗΝΗ ΔΕΝΤΡΙΝΟΥ

ΓΟΕΤΗΕ

Ο ΕΡΜΑΝΝΟΣ ΚΑΙ Η ΔΩΡΟΘΕΑ
ΠΟΛΥΜΝΙΑ

Ὁ Κοσμοπολίτης.

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο.)

Ὅμως οἱ τρεῖς ἐκαθόνταν ἀκόμα κι' ἀντάμα ἐμιλοῦσαν,
Στοῦ ξενοδόχου ὁ σπετσιέρης, μαζὴ τους κι' ὁ τίμιος ἱερέας,
Κ' εἶχαν τὴν ἴδια κουβέντα, γιὰ τὸ ἴδιο τὸ ζήτημα πάντα,
Καὶ τὴν ἐκλώθαν καὶ τὴν παρνοφέρναν ἀπ' ὅλα τὰ μέρη.
Μὰ ἀπολογήθηκε τότε μὲ γνώση ὁ καλὸς Ἐφημέριος:
«Νὰ ἀντιλογήσω δὲ θέλω· τὸ ξέρω ποῦ ἄνθρωπος πρέπει
Νὰ ἀποζητᾷ τὸ καλὸ· κι' ὅπως βλέπουμε, πάντα πασχίζει
Πιὸ ψηλὰ ν' ἀνεβεῖ· ἢ τοῦλάχιστο θέλει τὸ νέο.
Μὰ μὴν πᾶτε πλιὸ ἀλόγχα· τί δίπλα σὲ τούτους τοὺς πόθους
Καὶ τοῦ παληοῦ τὴν ἀγάπη στὰ στήθη μᾶς ἔβαλε ἡ φύση,
Κ' ἔτσι ὀρμηνεύει καθέναν νὰ χαίρεται μ' ὅ,τι ἔχει μάθει.
Εἶναι καλὴ κάθε τέχνη ποῦ φρόνιμη καὶ φυσικιά 'ναί·
Ὁ ἄνθρωπος θέλει πολλά, κι' ἄς χρειάζεται μόνο τὰ λίγα,
Τὶ τοῦ θνητοῦ εἶναι ἡ ζήση κοντὴ καὶ στενόχωρη ἡ τύχη.
Ναί, καὶ τὸν ἄντρα ἐπαινῶ, ποῦ ἐνεργὸς καὶ δραστήριος γυρίζει
Ἄκοπα, κι' ὅλους τοὺς δρόμους τῆς γῆς μ' ἀσπούδα καὶ τόλμη,
Ὡς καὶ τὰ πέλαγα, σκίζει παντοῦ τὸ κέρδος ζητῶντας,
Γύρου του καὶ στοὺς δικούς τους τριγύρω σωρεύοντας πλοῦτη,
Μὰ ξετιμώνω ὡς κ' ἐκεῖνον τὸν ἥσυχον ἰδιώτη ποῦ δίχως
Θόρυβο στὸ πατρικὸ του τὸ χτῆμα σιμὰ σεργιανάει
Καὶ ποῦ φροντίζει τῆ γῆ του καθὼς τὸ προστάζουν οἱ ὄρες.
Ὅχι, γι' αὐτὸν δὲ μερεῦει τὸ χῶμα τῆς γῆς σ' ἓνα χρόνον,
Καὶ δὲν ἀπλώνει γοργὰ τὸ νεοφύτευτο δέντρο τοὺς κλώνους
Πρὸς τὸν αἰθέρα μὲ πλούσια λουλούδια λαμπρὰ στολισμένο,
Ὅχι, ὁ ἄνθρωπος πρέπει ὑπόμονος νᾶναι καὶ νᾶχει

"Ήσυχη, ξάστερη κ' ἴσια καρδιά καὶ μυαλό γνωσεμένο,
 Τὶ μόνο κάποιες σπορὲς στὴ θρεφτάρικη γῆ παραδίνει,
 Καὶ μοναχὰ λιγοστά ζωντανα κουναρεὶ καὶ πληθαίνει,
 Μόνο τὸ χρήσιμο πάντα καὶ τῶρελος βλέποντας μπρὸς του.
 "Ὁ τυχερὸς εἶναι ἐκεῖνος ποῦ ἡ φύση τοῦ χάρισε διῶμα
 Τέτοιο· αὐτὸς ὅλους μᾶς θρέφει· καλότυχος καὶ ὁ νοικοκύρης
 Ποῦ σὲ μικρὴ πολιτεία γεννημένος μπορεῖ ν' ἀνταμῶσει,
 "Ὁ, τι κομίζει ἀπ' τὸ χτῆμα μ' αὐτὸ ποῦ τοῦ δίνει ἓνα ἔργο.
 Δὲν τὸν βαραίνουν οἱ ἔγνοιες ποῦ θλίβουν τὸ δόλιο χωριάτη,
 Δὲν τὸν σκοτίζει ἡ φροντίδα τ' ἀχόρταγου ἀνθρώπου τῆς χώρας
 Ποῦ κι' ἂν δὲν ἔχει τὰ μέσα, κ' ἐξόχως γυναῖκες καὶ κόρες,
 Πάντα τὸν πλουσιο πασκίζει νὰ φτάσει καὶ τὸν πλιὸ μεγάλο.
 "Ἀκοπα εὐλόγα γιὰ τοῦτο τοῦ γιοῦ σου τὸν ἤσυχο ζῆλο,
 Καὶ τῆ γυναῖκα τὴν ὁμοία ποῦ αὐτὸς θὰ διαλέξει μιὰ μέρα.»
 Εἶπε κ' ἐπρόβαλε ἡ μάννα στὴν κάμαρα μὲ τὸν ὑγιό της,
 Ποῦ τὸν κρατοῦσε ἀπ' τὸ χέρι ὀδηγώντας τον μπρὸς στὸν πατέρα
 Κι' ἄρχισε. «Πόσες φορὲς, πατέρα, μιλῶντας ἀντάμα
 Δὲ μελετήσαμε ἐμεῖς τὴν χαρμόσυνη μέρα ποῦ θάρθει
 Γιὰ νὰ εὐφρανθοῦμε, ὅταν τέλος ὁ Ἑρμᾶννος θὰ διάλεγε ταῖρι!
 Τὸπαμε τόσες φορὲς! πότε μιὰ, πότε μιὰ ἄλλη κοπέλλα
 Τοῦ προορίζαμε ἐμεῖς, σὰ γονηροὶ στὲς κρυφές μας κουβέντες.
 "Ἐφτασε τώρα αὐτὴ ἡ μέρα· ὁ οὐρανὸς τοῦχει φέρει μπροστά του
 Καὶ τοῦχει δείξει τὴν κόρη· ἡ καρδιά του ἀποφάσισε τέλος.
 Δὲν τὸ λέγαμε πάντα, ἄς ἐδιάλεγε ὁ ἴδιος τὸ ταῖρι;
 Δὲν τὸ ποθοῦσες κι' ἀπόφτου χαρὰ στὴ ζωὴ νὰ γροικῆσει
 Γιὰ ἓνα κορίτσι στὰ σπλάχνα; Καὶ τώρα ἡ στιγμή εἶναι φτασμένη.
 "Ἐχει ἀγαπήσει καὶ ἐδιάλεξε, ναί, κι' ἀποφάσισε ἀντρικία.
 Κεῖνη εἶναι ἡ κόρη, ἡ ξένη, ποῦ ἀπάντησε πέρα στὸ δρόμο·
 Δὸς του την, ἄλλη γυναῖκα, μοῦ ὀρκίστη, ποτέ δὲ θὰ πάρει.»
 Κ' εἶπεν ὁ γιός: «Ναί, κείνην, πατέρα, δὸς μου, ἡ καρδιά μου
 Διάλεξε στέρεα κι' ἀγνά, γιὰ σὰς θᾶναι ἡ πλιὸ ἄξια κοπέλλα.»
 "Ὁμως ὁ κύρης σιωποῦσε. Κι' ἀμέσως σηκώθη ὁ ἱερέας

Κι' ἀδραξε τότε τὸ λόγο κ' ἐμίλησε: «Ὅλην τὴν ζήση,
 Κι' ὅλο τὸ μέλλον τοῦ ἀνθρώπου μιὰ μόνη στιγμή τὰ διορίζει.
 "Ὅτι, κι' ἀπέχει ἀπὸ σκέψη πολλή, κάθε ἀπόφαση θᾶναι
 "Ἔργο μιᾶς μόνης στιγμῆς, κι' ὁ ξυπνὸς μόνο ἀδραξέι τὸ ἴσιο.
 Πλιότερος κίντυνος εἶναι διαλέγοντας ἓνας νὰ ζιάζει
 Τῶνα καὶ τᾶλλο, κανεὶς τὴν καρδιά του μεπερδεύοντας ἔτσι.
 Εἶναι ὁ Ἑρμᾶννος ἀγνός· ἀπὸ χρόνους τὸν ξέρω· ποτέ του
 Χέρι δὲν ἄπλωνε, ὡς κι' ὅταν παιδοὶ ἤτουν, ν' ἀδραξέι στὴν τύχη,
 Μὰ ὅ,τι ποθοῦσε σωστό ἦταν, γι' αὐτὸ σταθερὰ τὸ ἐπιθύμα.
 Κ' ἔτσι μὴν ξαφνισατεῖτε ποῦ κι' ὅλα ἀναφαίνει μπροστά σας
 "Ὅ,τι ἐπολοῦσατε τόσους καιροὺς· εἶναι ἀλήθεια ποῦ ἡ εἰδή του
 Τώρα δὲν ἔχει τὸ θῶρι τοῦ πόθου ποῦ ἐθρέφατε οἱ ἴδιοι,
 Τὶ ἡ λαχτᾶρα μᾶς κρύβει συχνὰ τὸ ποθούμενο. Οἱ χάρες
 "Ἀνωθεν ἔρχονται· μ' ὄψη δική τους προβάλλουν μπροστά μας.
 Μὴν κακοειδεῖτε λοιπὸν τὸ κοράσι ποῦ πρῶτο τὰ σπλάχνα
 "Ἐχει ταραξέι τοῦ γιοῦ τοῦ ἀκριβοῦ σας, τοῦ φρόνιμου κι' ἄξιου.
 Τύχη ἔχει αὐτὸς ποῦ τὸ χέρι ἡ ἀγάπη του ἡ πρώτη τοῦ δίνει,
 Τὶ στὴν καρδιά του κρυφὰ δὲ λιγώνει ὁ γλυκύτερος πόθος.
 Ναί, στὴ ματιά του τὸ βλέπω· τοῦ γιοῦ σας ἐκρίθηκε ἡ τύχη,
 "Ἄντρα κάνει μὲ μιᾶς τὸν ἄγουρο τᾶδολο σπλάγχνος.
 "Ἀστατος δὲν εἶναι ὁ Ἑρμᾶννος καὶ σκιάζομαι ποῦ ἂν τοῦ ἀρνηθεῖτε,
 "Ἀχαρη ζήση θὰ γίνουιν τὰ πλιὸ ὠμορφα χρόνια γιὰ κείνον.»
 Καὶ ἀπολογήθηκε εὐτὺς σκεφτικὸς ὁσπετσιέρης ποῦ ἀπ' ὦρα
 Εἶχε τὸ λόγο στὰ χεῖλη παρέτοιμον ὅξω νὰ σπάσει:
 «Ἄλλο ἄς μὴν κάμουμε· ἄς πᾶμε στὴ μέση τοῦ δρόμου ὡς καὶ τώρα.
 «Βιάζου ὁ κνὰ», ἦταν ὁ λόγος ὡς καὶ τοῦ αὐτοκράτορα Αὐγούστου.
 Πρόθυμα στρέγω τοῦ φίλου γειτόνου νὰ κάμω μιὰ χάρη,
 Καὶ γιὰ καλό του τὸ λίγο μυαλό μου νὰ βάλω σ' ἐνέργεια·
 Κ' ἔχει μάλιστα ἀνάγκη νὰ βρίσκει ὀδηγὸ ἡ νεολαία.
 "Ἄστε με τώρα νὰ φύγω γιὰ νὰ δοκιμάσω τὴν κόρη.
 Τοὺς χωριανούς ποῦ τὴν ξέρουν, ποῦ ἐζῆσαν μαζί θὰ ρωτήσω.
 Εὐκόλα ἐγὼ δὲ γελιέμαι· κατέχω νὰ ζιάζω τὰ λόγια.»

Και ἀπολογήθηκε ἀμέσως ὁ γιὸς μὲ πετούμενους λόγους:
 «Κάμε το, γείτονα, κι' ἄμε, και ζέτασε, ὡς εἶπες. Μὰ θέλω
 Σύντροφος νάρθει μαζῆ σου κι' ὁ κύρ 'Εφημέριος· ἀντάμα
 Δυὸ τόσο ἐξαιρετοὶ ἀνθρώποι ἀκατάβατοι μάρτυρες θάναι.
 Ἄχ, ἀκριβέ μου πατέρα, αὐτὴ ἡ κόρη δὲν εἶναι τοῦ δρόμου,
 Οὔτε ἀπὸ κείνες ποῦ τρέχουν τριγύρω ζητῶντας κουβέντα,
 Και ποῦ τὸν ἄγνωρο νέο περιπλέκουν σὲ βρόχια μὲ δόλους·
 Ὅχι, μὰ ἡ μάστιγα τ' ἄγριου πολέμου ποῦ ἀφάνισε κόσμο,
 Ποῦ καταστρέφει τὰ πάντα και ποῦ ξεθεμέλιωσε τόσα
 Χτίρια λαμπρὰ, ἀπὸ τὸ σπίτι κ' ἐκείνην ἀπόδιωξε τώρα.
 Ἄντρες ἐπίσημοι, ἀρχόντοι δὲν εἶναι στὸ δρόμο τρισυθλιοί;
 Και βασιλεῖς και δυνάστες ἀγνώριστοι δὲν ξενοζοῦνε;
 Ἔτσι ὠϊμένα! και κείνη, ἡ καλῆτερη ἀπ' ὅλες τὲς κόρες,
 εἶναι διωγμένη. Μὰ αὐτὴ λησμονᾷ τὰ δικά της τὰ πάθη
 Και πιμελιέται τοὺς ἄλλους κ' ἡ ἀβοήθητη βόηθειο τοὺς δίνει.
 εἶναι μεγάλος ὁ θρήνος κ' ἡ λύπη ποῦ ἀπλώσαν στὸν κόσμο,
 Μὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ βγῆ ἀπ' τοὺς τόσους τοὺς πόνους μιὰ γλύκα
 Και νὰ εὐτυχίσουν οἱ μάχες κ' ἐμὲ στὴν ἀγκάλη τῆς νύφης,
 Τῆς γυναικὸς τῆς πιστῆς, ὅπως σὰς οἱ ρημαχτρες οἱ φλόγες;»
 Και σοβαρὰ ἀνοιξε τότε τὸ στόμα κ' ἐμίλησε ὁ κύρης:
 «Πῶς; σοῦ λύθηκε ἡ γλῶσσα, παιδί μου, ποῦ σὰν κορωμένη
 Ἦταν στὸ στόμα σου χρόνους κ' ἐσάλεινε κάποτε μόνο;
 Τώρα ὅ,τι μέλεται κάθε γονιοῦ ὡς κ' ἐγὼ θὰ γνωρίσω:
 Παρὰ πολὺ μαλακὰ νὰ χαρίζει τ' ἀράθυμου γυιοῦ της,
 Ὅ,τι κι' ἂν κάνει, ἡ μητέρα· κ' ἐνάντια στὸν ἄντρα ἂν ριχτοῦνε
 Ἦ στὸν πατέρα, νὰ παίρνουν τὸ μέρος τους ὅλοι οἱ γειτόνοι.
 Νὰ ἀντισταθῶ ὅμως δὲ θέλω σὲ τόσοους μαζῆ. Για ποῖο λόγο;
 Βλέπω ἀπ' τὰ τώρα μπροστά μου τὰ πείσματα ἐδῶ και τοὺς θρήνους.
 Σῦρτε, ξετάστε, κι' ἂν θέλει ὁ οὐρανός, φερεμούτε στὸ σπίτι,
 Τῆ θυγατέρα· εἶδεμῆ τὸ κορίτσι ἄς τὸ βγάλει ἀπ' τὸ νοῦ του.»
 εἶπε ὁ πατέρας, κι' ὁ γιὸς μὲ χαρούμενην ὄψη ἀνακράζει:
 «Θὲ νὰ χαρεῖς ὡς ἀπόψε τὴν κόρη τὴν πλιό προκομμένη,

Ποῦ ἓνας ἄντρας μὲ φρένα στὰ στήθη μπορεῖ νὰ ζηλέφει.
 Και τυχερῆ κι' ὄλας θάναι ἡ καλή, τὸ πιστεύω, τὸ ἐλπίζω·
 Χίρη θὰ μοῦ κατέχει γιὰ πάντα ποῦ μάννα και κύρη
 Τῆς ξαναδίνω, και τέτοιους ποῦ κάθε παιδί γνωσεμένο
 Θένα τοὺς ζήλευε. Μὰ ἄς μὴ γάνω τὴν ὥρα· θὰ ζεψῶ
 Ἐάλογα εὐτὺς νὰ ὀδηγήσω τοὺς φίλους στὰ χνάρια τῆς κόρης.
 Μόνους τοὺς ἄντρες θ' ἀρήσω νὰ κρίνουν κατὰ τὸ μυαλό τους·
 Σ' ὅποιαν ἀπόφαση πάρουν, τ' ἐρκίζομαι, θὲ νὰ συγκλίνω
 Και δὲ θὰ ἰδῶ τὴν κόρη ξανά πρὶν γίνει δική μου.»
 εἶπε κ' ἐβγήκε. Κι' ὡς τόσο μὲ γνώση ἐζυγίσαν οἱ ἄλλοι
 Κάποια σημεῖα και γοργὰ τὴ δουλειὰ τὴ σπουδαία συζητοῦσαν.
 Ἔτρεξε ὁ Ἐρμᾶνος στοὺς στάβλους, ἐκεῖ τὰ γενναῖα ταληγάρια
 Ἦσυχά ἐστέκαν κ' ἐτρώγαν βιαστὰ τὸ καθάριο τὸ βρῶμι
 Και τὸν ξερὸ τὸ σανὸ τὸν κομμένον στὰ πλούσια χωράφια.
 Τὸ ἀστραφετὸ χαλινάρι μ' ἀσπούδα τοὺς βάζει στὸ στόμα,
 Στὲς καλοκάμωτες φούμπιες περνᾷ τὰ λουριά μὲ γοργότη.
 Και τὰ λουριά τὰ μακρὰ και πλατεῖα θηλυκῶνε, πιτήδεια
 Ἐάλογα ἀπέκει ἐδῆγὰ στὸ μεσαῦλι, ὅπου πρόθυμος δοῦλος
 Τοῦχε βγάλει τ' ἀμάξι τραβῶντας μὲ τέγνη τὸ σύρτη.
 Και μὲ τὰ ὠραῖα ζυγολούρια ἐκεῖ πῶπρεπε ἐζέφαν στὸ ἀμάξι
 Τῶν βιαστικῶν τῶν φαριῶν τὴν ἐρμὴ ποῦ πετοῦσαν στὸ δρόμο.
 Πιάνει τὴ μάστιγα ὁ Ἐρμᾶνος στὸ χέρι, ἀνεβαίνει στὴ σέρπα,
 Και στὴν ὀξώπορτα ἀμέσως τὰμάξι βροντῶντας κυλάει,
 Κι' ἅμα ἐκαθίσαν οἱ φίλοι κ' οἱ δυὸ στὲς ἀπλόχωρες θέσες,
 Κύλισε ἡ ἄμαξα εὐτὺς και γοργὰ τὸ λιθόστρωτο ἀφίνει.
 Πίσω ἀφίνει τῆς χώρας τὰ τείχη και τ' ἄσπρα μπεντένια.
 Και τὰ φαριά του κεντὰ στὴ γνωστὴ δημοσιὰ μὲ γοργότη
 Και στὸν κατήφορο τρέχει και δὲ σταματᾷ σ' ἀνηφόρι·
 Τέλος τὸ καμπαναριὸ τοῦ χωριοῦ σὰν ἀντίκρουσε ὀμπρός του
 Κι' ὅταν πλιὰ μακρὰ τ' αὐλογύριστα σπίτια δὲν ἦταν,
 Ἔβαλε ὁ νοῦς του βουλή νὰ κρατήσῃ τὰ γλήγωρα ζῶα.
 Μὲς τὸ σεβέσμιο σκοτάδι, ποῦ φράξοι ψηλοῖ ἐρριχναν γύρω,

Τώρα από αιώνες πολλούς ριζωμένοι στον ίδιο τον τόπο,
 Ήταν, στρωμένο γρασιδί, ένα πράσινο απλόχωρο σιάδι
 Μπρός στο χωριό, όπου οι χωριάτες κ' ή χώρα ή σιμά ξεφαντώναν.
 Κάτου απ' τὰ δέντρα, σε μέρος σκαμμένο ριχτά, ήταν μια βρύση,
 Κι' όταν κανείς τὰ σκαλιά της κατέβαινε, εφαινονταν μπάγκοι
 Πέτρινοι γύρω στη βρύση που ανάβρουζε πάντα καθάρια,
 Σ' ένα φρωχέλι κλειστή, χαμηλό πιταυτού για τες στάμνες.
 Τάλογα εκεί και τ' άμάξι στον ίσκιο άποφάσισε ο Έρμάννος
 Να σταματήσει· κ' έστάθη κ' έμίλησε τούτα τὰ λόγια:
 «Φίλοι, πεζέψετε τώρα κι' άμέτε να μάθετε αν έσω
 Άξια είναι ή κόρη ν' άδράξει τὸ χέρι που θά της προσφέρω.
 Βέβαιος έγω είμαι· κι' ούδὲ διαμαστὰ κι' ούδὲ νέα θά μου πείτε.
 Μόνος μου αν είχα να κάμω, γοργά στο χωριό θά ριχνόμουν
 Και με δύο λόγια ή καλή θ' άποφάσιζε τὸ ριζικό μου.
 Θά τή γνωρίσετε άμέσως άνήμετα σ' άλλους τούς άλλους,
 Τι μεταβιῆς θά βρεθεί κι' άλλη μια που τὰ κάλλη της θάχει.
 Μά και σημεῖα θά σας πῶ τῆς καθάριας κι' ώραιας φορεσιάς της.
 Κόκκινη τῆς άσηκόνει τὸ στρόγγυλον κόρφο ή μπροστοῦρα,
 Μ' ώρηα γαϊτάνια τῆς σφίγγει τὸ μαῦρο τσιποῦνι τῆ μέση,
 Και σουφρωτὸ στο λαιμὸ τὸ ποκάμισο κλει με τῆ φτιάση
 Γύρου στο στρογγυλό της πηγούνι, πῶχει άχραντη χάρη·
 Τοῦ αὐγουλωτοῦ της προσώπου ή θωριά γελαστή είναι κι' άθώα,
 Κάνουν κουλοῦρες πολλές οί βαρειές της πλεξιῖδες τριγύρου
 Στὲς άσημένιες καρφίτσες κι' άρχίζει τὸ μπλάβο φουστάνι
 Κει που τελειώνει ή μπροστοῦρα με φάλδες πολλές και χτυπάει
 Πάνου στα ώραια της στραγάλια ὁ ποδόγυρος ὅπως βαδίζει.
 Μά έχω κι' αὐτὸ να σας πῶ, κι' από σας τὸ προσμένω σά χάρη:
 Μην κουβεντιάσετε αὐτήν κι' άς μη μάθει κανείς τὸ σκοπό σας,
 Μόνο τούς άλλους ξανοίχτε κι' άκούστε τί λέν για τὴν κόρη,
 Κι' όταν γροικήσετε αὐτὰ που μποροῦν να ήσυχάσουν τῆ μάννα
 Και τὸν πατέρα γυρίστε σ' ἐμὲ να σκεφτοῦμε τ' άπέχει.
 Τοῦτο έστοχάστηκε ὁ νοῦς μου στο δρόμο που έκάμαμε ὡς τώρα.»

Εἶπε και ξεκινήσαν οί φίλοι πρὸς τὸ χωριό, ὅπου
 Πίπιλο ὁ κόσμος στους κήπους, στ' άμπάρια, στα σπίτια έσπρωχνότου
 Και στὴν πλατεῖα δημοσιᾶ σιδαγμένα τὰ κάρρα στεκόνταν.
 Άντρες τὰ βῶδια που έσκουζαν σιγύριζαν και τὰ ζεμένα
 Τάλογα· άπλώναν στὲς φράχτες με βιάση οί γυναῖκες τὰ ρούχα,
 Και στοῦ αὐλακιοῦ τὸ νερὸ τὰ παιδάκια έκυλιόνταν κ' έπαίζαν.
 Κ' έτσι στρυμόνοντας μέσα σε κάρρα, σ' ανθρώπους, σε ζῶα,
 Κοίταζαν γύρω δεξιά και ζεβιά οί ξανοιχτὲς οί σταλμένοι,
 Ίσως έδλέπαν τὸ θῶρι τῆς κόρης που ὁ Έρμάννος τούς εἶπε.
 Μά δε φαινότου να μιιάζει καμιά στη λαμπρὴ κορασιῖδα.
 Ντρύμωγμα εὔρηκαν σε λίγο περσότερο γύρω στ' άμάξια.
 Άντρες έμάλωναν άγρια· φωνάζοντας ὡς κ' οί γυναῖκες
 Μπαῖναν στη μέση. Και τότε γοργά και με βῆμα σεβάσμιο
 Ήρθε ένας γέρος σιμά στους ανθρώπους που έσκουζαν, κι' άμέσως
 Σίγασε ὁ σάλος, σαν πρόσταξε αὐτὸς πατρικά με φοβέρα:
 «Γνώση δε μπόρεσε άκόμα» φωνάζει «ή άτυχία να μάς βάλει!
 Και δε μά; έμαθε τέλος πῶς πρέπει τὸν έναν ὁ άλλος
 Με ὑπομονή να ὑποφέρει, κι' αν ὅλοι ε,τι κάνουν δε ζιάζουν;
 Μόνο ὁ εὔτυχῆς άσυβίβαστος είναι! Τα πάθη σας τέλος
 Δε σας έμάθαν να μη βοργομάτε τ' άδέρφια ὅπως πρῶτα;
 Κάμετε τόπο στο ξένο τὸ μέρος ὁ ένας στον άλλον,
 Και τὸ δικὸ σας άντάμα μοιράστε για ναῦρετε σπλάχνος!»
 Έλεγε ὁ γέροντας κι' ὅλοι σωπαῖναν· κι' ὁμόγνωμοι οί ανθρώποι
 Έφεραν ήσυχοι πάλι σε τάξη τὰ ζᾶ και τ' άμάξια.
 Κι' όταν τὰ λόγια του γέρου άφοκράστη ὁ καλὸς Έφημέριος
 Κ' εἶδε του ξένου κριτῆ τ' άνετάραχο πνέμα, σιμά του
 Ήρθε και τούτα τὰ λόγια που εἰδεῖχαν τῆ σκέψη του τοῦπε:
 «Βέβαια, πατέρα μου, σαν ὁ λαὸς ζεῖ χρόνια εὔτυχιας,
 Και κουναριέται απ' τῆ γῆ, που διάπλατη άνοίγει, και κάθε
 Μῆνα και χρόνο χαρίζει ξανά τὰ τρισπόθητα δῶρα,
 Μόνα τους πάνε τὰ πάντα, καθένας ὁ πλιὸ έξυπνος είναι
 Για τὸν εαυτό του κι' ὁ πλιὸ καλήτερος· κι' ὅλοι έτσι ζοῦνε

Ὁ ἓνας στὸν ἄλλον σιμά· καὶ συχνά κι' ὁ πλιό φρόνιμος ἄντρας,
 Δὲν ξεχωρίζει ἀπ' τοὺς ἄλλους. Μὰ ἀνίσως ἡ ἀνάγκη ρειπίσει
 Τοὺς πατημένους τοὺς δρόμους τῆς ζήσης, συθέμελο πέρτει
 Ὅλο τὸ χτίριο μὲ μιὰς κι' ἀφανίζει καὶ κῆπο καὶ σπόρους,
 Κι' ἀπ' τὸ ἀκριβό τους τὸ σπίτι τ' ἀντρόγυνα διώχνει· τὰ σέρνει
 Μέρες καὶ νύχτες, γεμᾶτες τραμάρες καὶ φόβους, στοὺς δρόμους.
 Ἄχ! τότε ὅλοι ξετοζοῦν ποιὸς εἶναι ὁ πλιό φρόνιμος ἄντρας·
 Καὶ δὲν προφέρει αὐτὸς πλιά τὰ χρυσά του τὰ λόγια τοῦ χάκου.
 Πές μου, πατέρα μου: βέβαια θε νᾶσαι ὁ κριτῆς τῶν φευγάτων
 Σὺ, ποῦ μπορεῖς νὰ ἠσυγάξεις μὲ μιὰς τ' ἀψυωμένα τὰ στήθη.
 Ὡ ἐγὼ νομίζω πῶς τώρα, θωρῶντας ἐσέ, ἔχω μπροστά μου
 Ἐναν ἀπ' τοὺς παλαιούς προεστοὺς ποῦ ὁδηγοῦσαν ἀνθρώπους
 Πλάνητες, κόσμο διωγμένο στὴν ἔρημο· σήμερα λέω
 Πῶς τὸν Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ καὶ τὸν ἴδιο Μωϋσῆ κουβεντιάζω.»
 Καὶ σοβαρὸς ὁ κριτῆς τ' ἀποκρίθηκε τότε: «Εἶναι ἀλήθεια,
 Μοιάζει ἡ ἐποχὴ ἡ τωρινὴ στοὺς πλιό σπάνιους τοὺς χρόνους ἀπ' ὅσους
 Ἐρεῖ ἡ ἱστορία ἡ κοσμικὴ κ' ἡ ἱστορία τῆς θρησκείας μελετάει,
 Ὅτι ὅσοι ζοῦν ἀπὸ χτές ὡς ἐσήμερα, τοῦτες τὲς μέρες
 Χρόνια ἔχουν ζήσει· μὲ τόση γοργότη τὰ πράματα ἐτρέξαν.
 Λίγο ἂν ρίξω τὸ βλέμμα στὰ ὀπίσω, θὰ εἰπῶ πῶς ζυγίζου
 Πάνου μου τ' ἄσπρα τὰ γέρα, κι' ἄς εἶναι ζωηρὸ τὸ κορμί μου.
 Ὡ θετικὰ συνομοιάζουμε ἐμεῖς μ' ἐκείνους ποῦ μπροστά τους
 Εἶδαν σ' ὄρες πικρὲς τὸ Θεὸ στὸ φλεγάμενο βᾶτο·
 Ὡς καὶ σ' ἐμᾶς φανερώθηκε ὁ Κύριος σὲ γνέφη καὶ φλόγες.»
 Ἦθελε κι' ἄλλα ὁ παπᾶς τοῦ ξένου νὰ εἰπεῖ, καὶ ν' ἀκούσει
 Ὅσα τοῦχαν συνέδει, ἐκείνου καὶ τοῦ κόσμου ποῦ δόγηα,
 Ὅταν ὁ σύντροφος τοῦπε στ' αὐτὶ βιαστικὰ αὐτὰ τὰ λόγια:
 «Μὲ τὸν κριτῆ ἔακολούθα καὶ φέρε του ἀπ' ἔξω κουβέντα
 Γιὰ τὸ κορίτσι· κι' ὡς τόσο ἐγὼ πάω νὰ τὴν εὔρω τριγύρω,
 Κι' ἄμα τὴν εὔρω γυρίζω.» Ὁ παπᾶς μ' ἓνα γνέμμα συγκλίνει
 Καὶ ὁ ξανοιχτῆς πῆε νὰ ἰδεῖ σὲ σφαλλιές, σ' ἀχυρῶνες καὶ κήπους.